

Studiu arheozoologic preliminar al faunei de mamifere descoperite pe Valea Teleormanului

Adrian BĂLĂȘESCU*

Abstract: The analysed fauna proceeds from the archaeological research from the Teleorman Valley. This was discovered from the sites noted by the archaeologists with the sigles: Tel 008, Tel 009, Cla 002. It is attributed to Boian Culture, Giulești and Spanțov Phases. The number of determined bones is not big (561 - 17.8%). The archaeo-zoological analyse demonstrated that the activity of breeding animals has an important weight, especially of horned cattle and ovine-Caprinae. These were bred for nourishment and although for their secondary products unlike the swine that were bred only for nourishment. The hunting is not well represented as number of fragments. Although as minimal number of individuals and species, in Boian-Giulești cultural period the wild fauna is much well represented (11 species) than that of Boian-Spanțov (5 species). It seems that, in the present state of the research, the weight of hunting is more important in Boian-Giulești than the one of Boian-Spanțov. This activity has a secondary role, that of supplementing the meat-nourishment, if we consider that it were hunted big and medium size species (stag, wild horse, roebuck, and wild boar).

Key words: archaeo-zoology, Boian Culture, breeding animals, hunting, mammals, biometry

Resturile faunistice de mamifere prelevate ca umare a cercetărilor arheologice de pe Valea Teleormanului, dintre anii 1998-2000, sunt numeroase, 3264, dar puține dintre acestea au putut fi determinate până la nivel de specie; doar 561 (17,18%). Pe lângă mamifere (Clasa *Mammalia*), s-au mai identificat și resturi de moluște (scoici și melci- Clasa *Mollusca*), de reptile¹ (Clasa *Reptilia*) și de pasări (clasa *Aves*).

Majoritatea materialului faunistic se găsește într-o stare de conservare bună, dar el este puternic fragmentat, lucru care a îngreunat determinarea specifică a oaselor, dovadă stând și numărul mare de fragmente indeterminabile (2703). Deasemenea trebuie spus că o parte dintre oase prezintă urme de ardere, roadere și tăiere (dezarticulare și descărnare), fapt normal dacă ne gândim că acestea reprezintă deșeuri menajere ale comunităților preistorice.

Speciile identificate în materialul avut la dispoziție, aparțin atât animalelor domestice: *Bos taurus* (bou), *Ovis aries* (oaie), *Capra hircus* (capră), *Sus domesticus* (porc), *Canis familiaris* (căine), cât și animalelor sălbatice: *Lepus europaeus* (iepure de câmp), *Castor fiber* (castor), *Vulpes vulpes* (vulpe), *Lutra lutra* (vidră), *Martes martes* (jder de pădure), *Felis sylvestris* (pisică sălbatică), *Equus* sp. (cal sălbatic), *Sus scrofa attila* (mistreț), *Cervus elaphus* (cerb), *Capreolus capreolus* (căprior), *Bos primigenius* (bour). În cadrul statisticii se vor întâlni și resturi fără o determinare specifică certă, care sunt reunite sub diferite denumiri. Este cazul bovinelor (*Bos taurus/ Bos primigenius*), ovicaprinelor (*Ovis aries/ Capra hircus*), suinelor (*Sus domesticus/Sus scrofa*), al grupului *Bos taurus/ Cervus elaphus* și Ovicaprine/ *Capreolus capreolus*. Pentru aceste piese osoase, nu s-a putut da o diagnoză precisă a speciei, datorită gradului mare de fragmentare. Credem că specificarea măcar cu aproximație a apartenenței anumitor resturi, este importantă pentru descifrarea paleoekonomiei animale.

Specificăm că fauna analizată de către noi este atribuită culturii Boian, fazele Giulești și Spanțov. Materialul faunistic provine din următoarele situri, notate de către arheologi (R. Andreescu, D. Bailey 1999, p.12), cu următoarele sigle: TEL. 001 (Boian- Spanțov), TEL. 008 (Boian- Giulești și Boian- Spanțov), TEL. 009 (Boian- Spanțov), CLA. 002 (Boian- Spanțov),

Situl TEL. 001, care cultural se încadrează în faza Boian-Spanțov, a furnizat 800 de resturi faunistice, din care 80 (10 %) au putut fi determinate specific (tabel 1).

Vita domestică (*Bos taurus*) prezintă numărul cel mai mare de resturi faunistice, acestea aparținând unui număr minim de trei indivizi, din care unul este în vârstă de 2 ani, unul de 2 ani și jumătate și un altul de 4-6 ani, toți fiind determinați pe baza dentiției (E. Schmid, 1972, p.77; S. Lepetz, 1995, p.17-20). Ovicaprinele (*Ovis aries/ Capra hircus*) cu trei indivizi, au următoarele vârste: un juvenil (diafiză de humerus), unul de 12 luni și un altul de 4-6 ani, aceștia din urmă fiind determinați pe baza dentiției (S. Payne 1973, p. 299). Porcul domestic (*Sus domesticus*) este reprezentat de un singur individ, un subadult identificat pe baza a două fragmente osoase. Oasele de căine (*Canis familiaris*) sunt destul de numeroase (7) și ele aparțin unui individ adult.

* Centrul Național de Cercetări Pluridisciplinare, Muzeul Național de Istorie a României, Calea Victoriei nr. 12, București- 70412.

¹ vezi V. Radu *Studiu arheozoologic preliminar al materialului prelevat din siturile de pe Valea Teleormanului* (Bivalvia, Gasteropoda și Reptilia) în prezentul volum.

Mamiferele sălbatice sunt reprezentate de iepurele de câmp (*Lepus europaeus*), cerb (*Cervus elaphus*) și bour (*Bos primigenius*). Fragmentele de iepure analizate aparțin unui individ adult. Cerbul prezent în spectrul faunistic este în vârsta de circa 2 ani (dentiție). Pe baza unor oase epifizate, s-a identificat și un individ adult de bour.

Din situl TEL. 008 s-a prelevat numărul cel mai mare de resturi osoase 1588, din care s-au determinat 311 (19,58%). Unele dintre ele sunt atribuite cultural fazei Boian-Giulești (tabel 2), iar altele fazei Boian-Spanțov, de aceea fauna va fi prezentată pe niveluri culturale.

În nivelul cultural Boian-Giulești din TEL. 008, s-au identificat 1313 de fragmente osoase, din care s-au determinat 259 (19,72%). Bovinele domestice sunt reprezentate de șase indivizi, din care cinci au fost determinați pe baza erupției și uzurii dentare: unul de 12 luni, doi de 24-28 luni, doi de 4-6 ani și unul de 7-9 ani, determinat pe baza unor vertebre epifizate cranio-caudal (Elisabeth Schmid 1972, p. 75).

Ovicaprinele sunt cele mai numeroase ca număr de fragmente (83), dintre acestea puține au putut fii determinate până la nivel de specie (W. Prummel, H.-J. Frisch 1986). Ca număr minim de indivizi s-au identificat doar cinci: un individ incert (*Ovis/ Capra*) cu o vârstă dentară de 6-12 luni (S. Payne 1973, p. 299); doi indivizi de *Ovis aries*: un subadult sub 3 ani (ulnă neepifizată proximal) și un adult de peste 3^{1/2} ani (mai multe oase epifizate); doi indivizi de *Capra hircus*: un subadult sub 21-24 luni (metatars neepifizat) și un adult de peste 3^{1/2} ani (radius epifizat distal).

Resturile de suine domestice care sunt slab reprezentate (15), au aparținut unui număr minim de trei indivizi, toți identificați pe baza dentiției: unul de 12 luni, unul de 16 luni, și un altul de 16-18 luni (M.P.Horard- Herbin 1996).

Specia *Canis familiaris* este certificată de trei indivizi, un juvenil sub 6 luni (metatars neepifizat) și doi adulți de peste 1^{1/2} ani (două femure proximal epifizate).

Fauna sălbatică descoperită în nivelul cultural Boian-Giulești din TEL. 008 este bine reprezentată ca specii (11) și număr minim de indivizi (15), și mai puțin ca număr de fragmente (53). Castorul, vulpea, jderul, vidra, pisica sălbatică, calul sălbatic, căpriorul și bourul sunt reprezentate de câte un individ adult.

Cele mai numeroase resturi osoase aparțin iepurelui de câmp, 28, pe baza cărora s-au determinat trei indivizi: un subadult (femur neepifizat) și doi adulți (două tibii epifizate distal). Mistrețul se găsește în material cu trei resturi, certificând existența unui număr minim de doi indivizi: un juvenil până într-un an (scapulă neepifizată) și un subadult până în 3^{1/2} ani (radius neepifizat distal). Cerbul este prezent cu doi indivizi: un subadult (phalanga II neepifizată) și un adult tânăr (dentiție).

Din unele sondaje (24, 25 și 33) din TEL. 008 s-au prelevat resturi faunistice care sunt atribuite perioadei culturale Boian-Spanțov (tabel 3). Acestea sunt în număr de 275, din care s-au determinat 52 (18,9%). Vita domestică prezintă doi indivizi cu următoarele vârste de sacrificare: unul de 2^{1/2} ani și altul de 4 ani (dentiție). Ovicaprinele sunt prezente cu ambele specii: oaia cu doi indivizi, un juvenil/subadult (radius epifizat proximal, neepifizat distal) și un subadult, probabil castrat (metacarp epifizat); capra cu un individ de peste 6 luni (radius epifizat proximal). Porcul domestic a fost determinat pe baza a două resturi osoase care au aparținut unui individ sub 6 luni, care prezintă sutura interparietală nesudată (R. Barone 1986, p. 76). Cu un singur individ adult, în cadrul spectrului faunistic, este prezent și câinele.

Fauna sălbatică este slab reprezentată, în material identificându-se doar două specii: pisica sălbatică, cu un individ adult (vertebră toracală epifizată cranio-caudal) și cerbul tot cu un individ adult (dentiție mediu uzată)

Un alt sit care a furnizat resturi faunistice este TEL. 009, prin sondajele 4, 6, 7 și 8. Numărul acestora este de 298, din care s-au determinat 44 (14,76%), toate fiind atribuite unui nivel cultural Boian-Spanțov (tabel 4). În cadrul faunei destul de sărace, predomină resturile de vită domestică (29), care au aparținut unui număr minim de doi indivizi, determinați pe baza erupției și uzurii dentare: unul de 18 luni și altul de 4-6 ani. Resturile de ovicaprine nu au putut fii determinate până la nivel de specie, identificându-se doar un individ de circa 1 an pe baza dentiției. Porcului domestic îi este atribuit un individ cu o vârstă dentară de circa 16 luni.

Vânatul este certificat de o singură specie, iepurele de câmp, care a fost identificat pe baza unui metacarp epifizat.

Din situl CLA. 002 situat pe Valea Clăniței s-au recoltat 578 de resturi faunistice (tabel 5), din care s-au determinat 126 (21,8%). Cea mai mare parte din material, aparține speciei *Bos taurus*, care este reprezentată prin cinci indivizi, toți identificați pe baza erupției și uzurii dentare: un individ până într-un an, unul de 18 luni, unul de 2^{1/2} ani, unul de 4-6 ani și unul de 8-10 ani. S-au mai identificat șapte resturi de ovicaprine, din care trei au o determinare certă *Ovis aries*, și au aparținut unui individ adult. Porcul domestic este reprezentat printr-un singur individ în vârstă de 18 luni, determinat pe baza dentiției. Câinelui îi este atribuit un metatars epifizat, care a aparținut unui individ de peste 6 luni (Elisabeth Schmid, 1972, p.75).

Mamiferele sălbatice sunt prezente printr-un număr redus de specii (3) și de oase (5). S-au identificat un mistreț (*Sus scrofa*) subadult/adult determinat pe baza unui coxal; un cerb (*Cervus elaphus*) în vârstă de peste 1 an și jumătate (determinat pe baza unei phalange II epifizată); un bour (*Bos primigenius*) în vârstă de peste 2 ani (prezintă phalanga I epifizată)

Concluzii preliminare

Cu toate că loturile faunistice analizate, care provin din situri, contexte arheologice și perioade culturale diferite sunt reduse numeric, analiza arheozoologică a permis următoarele observații:

- animalele domestice au ponderea cea mai mare în fauna analizată. Așadar activitatea de creștere a acestora joacă un rol important, în cadrul căreia bovinele și ovicaprinele se situează pe primele locuri. În cadrul evoluției culturale se observă că dacă în faza Boian-Giulești, ele își dispută locul întâi (TEL. 008), în Boian-Spanțov bovinele se situează pe primul loc (CLA. 002, TEL. 001, TEL. 008, TEL. 009). În stadiul actual al cercetării nu putem spune dacă se observă o evoluție a speciilor, în sensul unei creșterii/scăderii a parametrilor biometrici (Angela von den Driesch 1976). Repartiția vârstelor de sacrificare a cornutelor mari (bovine) și mici (ovicaprine) ilustrează că acestea erau crescute atât în scopul sacrificării pentru consumul carnat, cât și pentru produsele lor secundare (lapte, forță de muncă, etc), spre deosebire de suine care sunt crescute exclusiv în scopul consumului carnat.

- animalele sălbatice sunt prezente într-un număr redus ca fragmente. Totuși, ca număr minim de indivizi și ca specii, în perioada culturală Boian-Giulești fauna sălbatică este mai bine reprezentată, față de cea din Boian-Spanțov. Astfel în faza Giulești s-au identificat 11 specii de mamifere sălbatice, față de 5 specii în faza Spanțov. Vânatul comun celor două niveluri culturale este reprezentat de: iepure de câmp, pisică sălbatică, mistreț, cerb și bour. Față de acestea în nivelul cultural Boian-Giulești s-au mai identificat: castor, vulpe, vidră, jder, cal sălbatic și căprior. Se pare, că în stadiul actual al cercetării, ponderea vânătoarei este mai mare în perioada Boian-Giulești, față de Boian-Spanțov. Această activitate are însă un rol secundar, de suplimentare a alimentației carnat, dacă avem în vedere că se vânau specii de talie mare și medie (cerb, bour, cal sălbatic, căprior, mistreț).

În final trebuie amintit faptul că programul de cooperare româno-englez de cercetare a văii Teleormanului continuă și că aceste concluzii preliminare vor putea fi confirmate sau infirmate de viitoarele loturi faunistice analizate.

Bibliografie:

- R. Andreescu, D. Bailey Andreescu R., Bailey D. *Observații preliminare privind locuirea neoneolitică pe Valea Teleormanului*, în *Civilizația Boian pe teritoriul României*, Muzeul Dunării de Jos, Călărași, 1999, p. 11-13.
- R. Barone 1986: Barone R. 1986, *Anatomie comparée des mammifères domestiques*, tome 1, Osteologie, Edit. Vigot Freres, 762 p.
- Angela von Den Driesch Den Driesch, Angela von *A guide to the measurement of animal bones from archaeological sites*, Peabody Museum, Bull. 1, Harvard University, 1976.
- M.-P. Horard Herbin 1997: Horard Herbin M.-P *Levroux 4: L'élevage et les productions animales dans l'économie de la fin du second Age du Fer*, Levroux: Adel (*Revue Archéologique du Centre de la France. Supplement 12*), 1997.
- S. Lepetz 1995: Lepetz S. *L'animal dans la société gallo-romaine de la France du Nord*, vol. I, Thèse de doctorat, Université Paris I – Panthéon Sorbonne, p. 19-20.

- S. Payne 1973: Payne S., 1973, *Kill-off patterns in shepp and goats: the mandibles from Aşvan Kale*, in *Antolian studies*, Journal of the British Institut of Archaeology at Ankara, vol 23, p. 281- 303.
- W. Prummel, H.-J. Frisch 1986: Prummel W., Frisch, H.-J. *A guide for the distinction of species, sex and body side in bones sheep and goat*, in *Journal of archaeological Science*, 13, Academic Prees Inc. (London), p. 567-577.
- Elisabeth Schmid 1972: Schmid Elisabeth *Atlas of animal bones (for Prehistorians, Archaeologists and Quaternary Geologists)*, Elseiver Publishing Company, Amsterdam- London- New York, 1972.

Tab. 1. Repartiția numerică și procentuală a resturilor de mamifere (NR) și a numărului minim de indivizi (N.M.I.) ale speciilor descoperite în situl TEL. 001 (Boian- Spantov).

SPECII- TEL. 001	NR	%	NMI	%
<i>Bos taurus</i>	34	42,5	3	27,3
Ovicaprine	11	13,8	3	27,3
<i>Sus domesticus</i>	2	2,5	1	9,09
<i>Canis familiaris</i>	7	8,75	1	9,09
<i>Lepus europaeus</i>	3	3,75	1	9,09
<i>Cervus elaphus</i>	4	5	1	9,09
<i>Bos primigenius</i>	3	3,75	1	9,09
<i>Bos taurus/Bos primigenius</i>	1	1,25	-	-
<i>Bos/Cervus</i>	8	10	-	-
<i>Sus domesticus/Sus scrofa</i>	6	7,5	-	-
Ovicaprine/ <i>Capreolus</i>	1	1,25	-	-
Total determinate	80	100	11	100
Total indeterminate	720	-	-	-
TOTAL	800	-	-	-

Tab. 2. Repartiția numerică și procentuală a resturilor de mamifere (NR) și a numărului minim de indivizi (N.M.I.) ale speciilor descoperite în situl TEL. 008 (nivel cultural Boian- Giulești).

SPECII- TEL. 008	NR	%	NMI	%
<i>Bos taurus</i>	66	25,5	6	18,8
Ovicaprine	68	26,3	1	3,13
<i>Ovis aries</i>	11	4,25	2	6,25
<i>Capra hircus</i>	4	1,54	2	6,25
<i>Sus domesticus</i>	15	5,79	3	9,38
<i>Canis familiaris</i>	9	3,47	3	9,38
<i>Lepus europaeus</i>	28	10,8	3	9,38
<i>Castor fiber</i>	1	0,39	1	3,13
<i>Vulpes vulpes</i>	6	2,32	1	3,13
<i>Martes sp.</i>	1	0,39	1	3,13
<i>Lutra lutra</i>	1	0,39	1	3,13
<i>Felis sylvestris</i>	1	0,39	1	3,13
<i>Equus sp.</i>	1	0,39	1	3,13
<i>Sus scrofa attila</i>	3	1,16	2	6,25
<i>Cervus elaphus</i>	7	2,7	2	6,25
<i>Capreolus capreolus</i>	3	1,16	1	3,13
<i>Bos primigenius</i>	1	0,39	1	3,13
<i>Bos taurus/Bos primigenius</i>	1	0,39	-	-
<i>Bos/Cervus</i>	15	5,79	-	-
Ovicaprine/ <i>Capreolus</i>	4	1,54	-	-
<i>Sus domesticus/Sus scrofa</i>	13	5,02	-	-
Total determinate	259	100	32	100
Total indeterminate	1054	-	-	-
TOTAL	1313	-	-	-

Tab. 3. Repartiția numerică și procentuală a resturilor de mamifere (NR) și a numărului minim de indivizi (N.M.I.) ale speciilor descoperite în situl TEL. 008 (nivel cultural Boian- Spantov).

SPECII- TEL. 008	NR	%	NMI	%
<i>Bos taurus</i>	19	36,5	2	22,2
Ovicaprine	10	19,2	-	-
<i>Ovis aries</i>	2	3,85	2	22,2
<i>Capra hircus</i>	1	1,92	1	11,1
<i>Sus domesticus</i>	2	3,85	1	11,1
<i>Canis familiaris</i>	2	3,85	1	11,1
<i>Felis sylvestris</i>	1	1,92	1	11,1
<i>Cervus elaphus</i>	2	3,85	1	11,1
<i>Bos/Cervus</i>	9	17,3	-	-
<i>Sus domesticus/Sus scrofa</i>	3	5,77	-	-
<i>Ovicaprine/ Capreolus</i>	1	1,92	-	-
Total determinate	52	100	9	100
Total indeterminate	223	-	-	-
TOTAL	275	-	-	-

Tab. 4. Repartiția numerică și procentuală a resturilor de mamifere (NR) și a numărului minim de indivizi (N.M.I.) ale speciilor descoperite în situl TEL. 009 (nivel cultural Boian- Spantov).

SPECII- TEL. 009	NR	%	NMI	%
<i>Bos taurus</i>	29	65,9	2	40
Ovicaprine	6	13,6	1	20
<i>Sus domesticus</i>	2	4,55	1	20
<i>Lepus europaeus</i>	1	2,27	1	20
<i>Bos/Cervus</i>	6	13,6	-	-
Total determinate	44	100	5	100
Total indeterminate	254	-	-	-
TOTAL	298	-	-	-

Tab. 5. Repartiția numerică și procentuală a resturilor de mamifere (NR) și a numărului minim de indivizi (N.M.I.) ale speciilor descoperite în situl CLA. 002 (Boian- Spantov).

SPECII- CLA. 002	NR	%	NMI	%
<i>Bos taurus</i>	93	73,8	5	45,5
Ovicaprine	4	3,17	-	-
<i>Ovis aries</i>	3	2,38	1	9,09
<i>Sus domesticus</i>	5	3,97	1	9,09
<i>Canis familiaris</i>	1	0,79	1	9,09
<i>Sus scrofa attila</i>	1	0,79	1	9,09
<i>Cervus elaphus</i>	1	0,79	1	9,09
<i>Bos primigenius</i>	3	2,38	1	9,09
<i>Bos taurus/Bos primigenius</i>	8	6,35	-	-
<i>Bos/Cervus</i>	7	5,56	-	-
Total determinate	126	100	11	100
Total indeterminate	452	-	-	-
TOTAL	578	-	-	-

Biometrie- valorile măsurătorilor sunt date în milimetri (Angela von den Driesch 1976)

Biometry – the values of measurements is in mm (Angela von den Driesch 1976)

Lista prescurtărilor

Abreviations

Boian- Giulești- BG	Lățime proximală- L _{tp}
<i>Boian- Giulești- BG</i>	<i>Greatest breadth of the proximal end (Bp)-L_{tp}</i>
Boian- Spanțov- BS	Lățime distală- L _{td}
<i>Boian- Spanțov- BS</i>	<i>Breadth of the distal end (Bd)- L_{td}</i>
Lungime maximă- L _{gm}	Lățime minimă diafizară- L _{tdf}
<i>Greatest length (GB)- L_{gm}</i>	<i>Smallest breadth of the diaphysis (SD)- L_{tdf}</i>
Lungime maximă laterală- L _{gml}	Lățimea suprafeței articulare proximale- L _{tsap}
<i>Greatest length of the lateral part (GLI)- L_{gml}</i>	<i>Breadth of the proximal end (Bp)- L_{tsap}</i>
Lungime maximă medială- L _{gmm}	Lățimea suprafeței articulare distale- L _{tsad}
<i>Greatest length of the medial part (GLM)- L_{gmm}</i>	<i>Breadth of the distal end (Bd)- L_{tsad}</i>
Lungime proces articular- L _{gpa}	Lățimea trohlee- L _{tr}
<i>Length of the processus articularis (LaPa)- L_{gpa}</i>	<i>Breadth of the trochlea (BT)- L_{tr}</i>
Lungimea cavității glenoide- L _{gcg}	Lățimea minimă a vertebrei- L _{tv}
<i>Length of the glenoid cavity (LG)- L_{gcg}</i>	<i>Smallest breadth of the vertebra (SBV)- L_{tv}</i>
Lungimea diagonală a solei- L _{gds}	Lățimea feței articulare craniene- L _{trcr}
<i>Diagonal length of the sole (DLS)- L_{gds}</i>	<i>Breadth of the cranial articular surface (BFcr)- L_{trcr}</i>
Lungimea feței dorsale- L _{gfd}	Lățimea feței articulare caudale- L _{trcd}
<i>Length of the dorsal surface (Ld)- L_{gfd}</i>	<i>Breadth of the caudal articular surface (BFcd)- L_{trcd}</i>
Lungime acetabulum- LA	Grosimea capului femural- G _{cf}
<i>Length of the acetabulum (LA)- LA</i>	<i>Depth of the Caput femosis (DC)- G_{cf}</i>
Lungimea arcului dorsal- L _{gad}	Diametrul antero-posterior- DAP
<i>Length of the dorsal arch (Lad)- L_{gad}</i>	<i>Depth of the proximal end (Dp)- DAP</i>
Lungime carnasieră- L _{gcarn}	Diametrul antero- posterior maxim lateral- DAPI
<i>Length of the carnassial- L_{gcarn}</i>	<i>Depth of the lateral half (DI)- DAPI</i>
Lățime carnasieră- L _{tcarn}	Diametrul antero- posterior maxim medial- DAPm
<i>Breadth of the carnassial- L_{tcarn}</i>	<i>Depth of the medial half (Dm)- DAPm</i>
Lățimea la mijocul solei- L _{gms}	Diametrul antero-posterior al diafizei- DAPdf
<i>Middle breadth of the sole (MBS)- L_{gms}</i>	<i>Depth of the diaphysis (DD)- DAPdf</i>
Lățime maximă- L _{gm}	Diametrul antero- posterior proximal- DAPP
<i>Gratest breadth (GB)- L_{gm}</i>	<i>Depth of the proximal end (Dp)- DAPP</i>
Lățime col- L _{tc}	Diametrul antero-posterior distal- DAPd
<i>Breadth Collum (SLC)- L_{tm}</i>	<i>Depth of the distal end (Dd)- DAPd</i>
Lățime cavității glenoide- L _{tcg}	Înălțime- H
<i>Breadth of the glenoid cavity (BG)- L_{tcg}</i>	<i>Height- H</i>

Bos taurus

Mandibula

sit	cultura	context	L _g M3	L _t M3
CLA.002	BS	-	37	14,2
TEL.008	BS	195	38,2	14

Scapula

sit	cultura	context	L _{tc}	L _{gpa}	L _{gcg}	L _{tcg}
CLA.002	BS	-	58,2	71,2	61,2	49
CLA.002	BS	301	48	62,1	54	48

Humerus

sit	cultura	context	L _{tdf}	DAPdf	L _{td}	L _{tr}
CLA.002	BS	-	35	38	81	64

Radius

sit	cultura	context	L _{tsap}	DAPP	L _{td}	L _{tsad}	DAPd
TEL.008	BG	249	74	43,6	-	-	-
CLA.002	BS	-	-	-	74	70	46

Metacarpus

sit	cultura	context	L _{tp}	DAPP	L _{td}	DAPd
CLA.002	BS	-	60,5	37,2	-	-
TEL.008	BG	249	-	36,5	-	-
TEL.008	BS	223	-	-	60,5	34
TEL.009	BS	147	-	-	54,5	31

Tibia							
sit	cultura	context	L _{tp}	DAPp	L _{td}	DAPd	
CLA.002	BS	312	111	98	-	-	
CLA.002	BS	-	-	-	62	42,5	
CLA.002	BS	-	-	-	56	44,5	
TEL.008	BG	271	-	-	68	48,3	
Astragalus							
sit	cultura	context	L _{gml}	L _{gmm}	DAPl	DAPm	L _{td}
CLA.002	BS	-	64	60	36,5	37	42
TEL.001	BS	101	66	-	39	-	41,2
TEL.008	BS	225	62,5	60	35	33,7	38
Centrotarsus							
sit	cultura	context	L _{tm}	DAP			
CLA.002	BS	303	68	58,8			
TEL.001	BS	6	53,2	40,5			
TEL.008	BG	253	61,8	53			
TEL.009	BS	129	50,5	45			
Metatarsus							
sit	cultura	context	L _{tp}	DAPp	L _{tdf}	L _{td}	DAPd
CLA.002	BS	303	-	50,3	-	-	-
CLA.002	BS	312	48	47	-	-	-
TEL.001	BS	101	60	-	31,2	-	-
TEL.008	BG	201	48,5	44,5	24	-	-
TEL.008	BG	278	-	46,5	-	-	-
CLA.002	BS	-	-	-	-	60,5	35
Phalanx I							
sit	cultura	context	L _{gm}	L _{tp}	L _{tdf}	L _{td}	
CLA.002	BS	-	63	36,5	31	32,2	
CLA.002	BS	-	58	28	23,3	24	
CLA.002	BS	-	61	29	23	25,1	
CLA.002	BS	-	-	-	25,5	28	
CLA.002	BS	-	62	-	-	-	
CLA.002	BS	-	55	-	-	-	
CLA.002	BS	-	-	36,6	-	-	
TEL.008	BS	223	56	29	24,5	26,5	
TEL.008	BS	193	53	26	22	26	
TEL.008	BG	233	67	37,5	31,5	35	
TEL.008	BG	233	68	36,5	29,5	31,2	
TEL.008	BG	233	56	27,5	22,8	25,4	
TEL.008	BG	233	56	27	22,8	25,9	
TEL.008	BG	253	64	-	-	-	
Phalanx II							
sit	cultura	context	L _{gm}	L _{tp}	L _{tdf}	L _{td}	
CLA.002	BS	-	38	31,5	24	26,8	
CLA.002	BS	-	38,5	29	23,5	29	
CLA.002	BS	-	36,5	29	24	26,5	
CLA.002	BS	-	39	28	23	25	
CLA.002	BS	-	38,5	28	21	-	
TEL.001	BS	101	40,5	29,5	22,2	24,5	
TEL.008	BS	185	39	31,5	25	26	
TEL.008	BG	253	34	27,5	21	21,4	
TEL.008	BG	252	43	29,3	23,5	25,4	
TEL.008	BG	233	45,1	32,2	27	29	
TEL.008	BG	233	39,6	28,5	24	22,5	
TEL.009	BS	129	42	35	27	29	
TEL.009	BS	160	35	-	27,5	-	
Phalanx III							
sit	cultura	context	L _{gds}	L _{gfd}	L _{tms}		
CLA.002	BS	-	79	64,2	27		
CLA.002	BS	-	-	-	25,5		
TEL.008	BG	252	-	-	25		
TEL.009	BS	149	-	51	22		

Ovis aries

Scapula										
sit	cultura	context	L _{tc}	L _{gpa}	L _{gcg}	L _{tcg}				
CLA.002	BS	311	20,2	-	-	-				
TEL.008	BG	249	16	29,2	22,3	17,5				
Humerus										
sit	cultura	context	L _{td}	L _{tr}	DAPd					
CLA.002	BS	311	28,5	26,5	23					
Radius										
sit	cultura	context	L _{gm}	L _{tp}	L _{tsap}	DAPp	L _{tdf}	L _{td}	L _{tsad}	Talia Teichert
CLA.002	BS	310	-	29,6	28,5	15,3	-	-	-	-
TEL.008	BS	223	-	-	-	-	-	24,5	23,3	-
TEL.008	BG	270	139	28	25,4	-	15,3	-	-	559
TEL.008	BG	254	-	28,5	26,7	15	-	-	-	-
TEL.008	BG	253	-	26,1	23,5	13,2	-	-	-	-
Metacarpus										
sit	cultura	context	L _{td}	DAPd	sex					
TEL.008	BS	248	29,2	16,5	castrat ?					
TEL.008	BG	212	21	13,9	-					
Tibia										
sit	cultura	context	L _{td}	DAPd						
TEL.008	BG	266	26	21,2						
Calcaneus										
sit	cultura	context	L _{gm}	L _{tm}						
TEL.008	BG	233	61	20,5						
Metatarsus										
sit	cultura	context	L _{tp}	DAPp						
TEL.008	BG	216	17,5	17,2						

Capra hircus

Radius										
sit	cultura	context	L _{tp}	L _{tsap}	DAPp					
TEL.008	BS	194	27,1	25,4	13,6					
TEL.008	BG	271	29,8	25,5	17					
Metatarsus										
sit	cultura	context	L _{tp}	DAPp	L _{tdf}					
TEL.008	BG	272	20,5	14,9	13					
Astragalus										
sit	cultura	context	L _{gml}	L _{gmm}	DAPl	DAPm	L _{td}			
TEL.008	BG	249	29,5	27	16,2	15,5	19,8			

Ovis/Capra

Phalanx I							
sit	cultura	context	L _{gm}	L _{tp}	L _{tdf}	L _{td}	
TEL.008	BS	269	34,5	13	10,8	12,3	
TEL.008	BG	208	32	12	9,2	10,1	
TEL.008	BG	210	33	10,5	8,2	9,4	
TEL.008	BG	270	31,8	11,2	8,3	11,2	
Phalanx II							
sit	cultura	context	L _{gm}	L _{tp}	L _{tdf}	L _{td}	
TEL.008	BG	233	18,6	10,7	7,1	8	
Axis							
sit	cultura	context	L _{gcax}	L _{tv}			
TEL.008	BG	255	54,2	22,4			

Sus domesticus

Scapula						
sit	cultura	context	L _{tc}	Lgpa	Lgcg	L _{tcg}
TEL.008	BG	211	33,8	47,2	40	25,8
Radius						
sit	cultura	context	L _{tp}	DAPp		
TEL.008	BG	270	28	17,2		

Canis familiaris

Mandibula								
sit	cultura	context	13 L	13 B	14			
TEL.001	BS	6	20	7,2	19			
Radius								
sit	cultura	context	L _{td}	DAPd				
TEL.008	BG	271	15,7	9,2				
Pelvis								
sit	cultura	context	LA					
TEL.008	BG	271	15,5					
Femur								
sit	cultura	context	L _{tp}	Gcf				
TEL.008	BG	256	30	14,3				
TEL.008	BG	253	-	16				
Atlas								
sit	cultura	context	L _{tm}	Lgm	L _{tc}	L _{td}	Lgad	H
TEL.008	BG	254	66	33,3	34	27,7	14	24,5
TEL.008	BG	271	-	-	37,3	-	12	19,4
Axis								
sit	cultura	context	L _{tc}	L _{ty}				
TEL.008	BG	278	26,8	19,7				

Lepus europaeus

Cranium						
sit	cultura	context	L _t jugali			
TEL.008	BG	254	16,8			
TEL.008	BG	272	19			
Mandibula						
sit	cultura	context	L _t . jugali			
TEL.008	BG	256	19,5			
Scapula						
sit	cultura	context	L _{tc}	Lgpa	Lgcg	L _{tcg}
TEL.008	BG	271	8,5	16,3	13	12,5
TEL.008	BG	255	7,8	-	-	-
TEL.008	BG	271	8	-	-	-
Humerus						
sit	cultura	context	L _{td}			
TEL.008	BG	271	13,1			
TEL.008	BG	272	13,1			

Radius						
sit	cultura	context	L _{tp}	DAPp		
TEL.008	BG	298	10	6,8		
TEL.008	BG	272	9,8	7,6		
TEL.008	BG	272	-	7,5		
Femur						
sit	cultura	context	L _{tp}	L _{td}	DAPd	
TEL.008	BG	254	26	-	-	
TEL.008	BG	254	-	19,6	18,3	
Pelvis						
sit	cultura	context	LA			
TEL.008	BG	210	12,1			
Tibie						
sit	cultura	context	L _{tp}	DAPp	L _{td}	DAPd
TEL.008	BG	271	19,5	22,5	-	-
TEL.008	BG	254	-	-	17,3	11
TEL.008	BG	249	-	-	16,7	11,1
Calcaneus						
sit	cultura	context	L _{gm}	L _{tm}		
TEL.008	BG	254	36,3	10,8		
TEL.008	BG	253	34,2	12,1		
Phalanx I						
sit	cultura	context	L _{gm}	L _{tp}	L _{tdf}	L _{td}
TEL.008	BG	255	29,2	6,2	3,5	5

Martes martes

Mandibula														
sit	cultura	context	7	8	9	10	11	12	13 L	13 B	14	19	20	
TEL.008	BG	254	30	29	27,3	13	16,2	15,3	10	3,8	9,8	9,8	8,3	

Lutra lutra

Radius						
sit	cultura	context	L _{tp}	DAPp	L _{tdf}	
TEL.008	BG	271	11	7,1	4,8	

Felis sylvestris

Humerus			
sit	cultura	context	L _{tp}
TEL.008	BG	266	21,2

Equus caballus

Phalanx I			
sit	cultura	context	L _{td}
CLA.002	BS	244	41,5

Sus scrofa

Scapula				
sit	cultura	context	L _{gcg}	L _{tcg}
TEL.008	BG	212	40	34

Cervus elaphus

Humerus				
sit	cultura	context	L _{td}	L _{tr}
TEL.001	BS	109	81	71

Metatarsus

sit	cultura	context	L _{tp}	DAPp
TEL.001	BS	2	45	43,5

Phalanx II

sit	cultura	context	L _{gm}	L _{tp}	L _{tdf}	L _{td}
CLA.002	BS	303	45,6	25,4	18,5	20,6

Bos primigenius

Phalanx I

sit	cultura	context	L _{td}
CLA.002	BS	-	38

Phalanx III

sit	cultura	context	L _{ms}
CLA.002	BS	-	33